

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Sforțările altora. — Memoriul Baroului avocaților Sibiu. — Situația financiară. — Anteproiectul de lege pentru asigurarea animalelor. — Congresul bancherilor germani. — Săptămâna băncii și a bursei. — *Jurisprudențe:* Cambia emisă în alb. Protestul cambial. Dovada protestului. Condițiunile cerute pentru a se declara un comerciant sau o societate comercială în stare de faliment. Consiliul falimentar. Judecătoria de arbitrii. Redactarea hotărârilor. Recursul contra hotărârii arbitrilor. — *Cronică:* Dobânda maximală fixată de Banca Națională. Fuziunea de bănci șuabești. Bursa de efecte și mărfuri din Arad. Asigurarea bunurilor comunale. Banca Națională a Ungariei. Plasamentele Statelor Unite ale Americii în străinătate. Nou institut bancar germano-american. Raționalizarea operațiunilor bancare în Germania. — Cursul Valorilor la București.

Sforțările altora.

În Franța, ca și aiurea de altfel, după războiu operațiunile de bancă și de bursă au devenit mai numeroase și mai variate. Fenomenul s'a explicat prin sporirea numărului persoanelor inițiate în afacerile de bancă și de bursă și prin contactul mai de aproape și mai frecvent cu lumea nouă și în special cu Statele-Unite. Vechea concepție de bancă a trebuit să evolueze către o formă mai nouă, mai corespunzătoare timpului. Intensificarea afacerilor de bancă, cari reclamau un personal din ce în ce mai mare pe deoparte; iar comisiunile reduse aproape până la gratuitate la unele operațiuni, pe de altă parte, au făcut pe bancherii francezi să organizeze pe baze noi funcționarea întreprinderilor lor. Au căutat să adopte dela Americani organizarea științifică în bancă, organizare care se poate aplica și în această ramură, după-cum a fost aplicată cu atâta succes în întreprinderile industriale și comerciale. După-cum industriașul sau comerciantul e preocupat

deșnic de diminuarea la maximum a prețului de cost, tot așa putem spune și de bancher. Pe ce cale însă se poate ajunge în bancă la raționalizare și prin aceasta la diminuarea prețului de cost. Privim chestiunea în general și nu vom face deci un studiu mai amănunțit al raționalizării în bancă. După numeroase cercetări, statistici, comparații în domeniul organizării științifice și moderne a unei bănci s'a ajuns la concluzia că mașinismul întrebunțat cu folos în mai toate ramurile de producție, poate fi de mare folos și în bancă. Astfel s'a ajuns la introducerea mecanografiei în toate serviciile de bancă sau numai la acelea mai însemnate sau chiar numai la acelea cu un număr considerabil de operațiuni de acelaș fel. Poate că îndemnul bancherilor francezi către raționalizare vine și de acolo că, fabricanții americani de mașini contabile în căutare de noi debușuri au înființat agenții la Paris, pe de altă parte exemplul altor state vecine: Germania, Belgia și Italia cari sunt preocupate cel puțin în aceiaș măsură de reorganizarea instituțiilor lor bancare. Un element important în raționalizare e: personalul, adică funcționarii întreprinderii. Vechii rufinari încetul cu încetul fac loc unui personal cu mult spirit de inițiativă și cu femeinice cunoștințe în ceea ce privește ansamblul operațiunilor, adoptarea și efectuarea acestora prin mecanografie. Raționalizarea după ceea ce a produs până acum, se asigură că a dat rezultate bune.

Din inițiativa lor și fără sprijinul statului francez, un grup de idealști — căci există și în materie de bancă idealism — întreprind de câțva timp o vie campanie pentru refacerea și prosperarea comer-

țului de bancă în Franța. Aceștia propovăduiesc și raționalizarea. Fac o mare publicitate și mai mult, au organizat o școală specială pentru pregătirea funcționarilor de bancă, care funcționează atât la Paris, cât și în principalele centre din provincie. Cursurile sunt predate de oameni buni cunoscători ai chestiunilor de bancă, bancheri și angajați de bancă. Anul acesta au încercat, pentru prima dată, o manifestație de bancă la Paris, printr'o serie de conferințe și demonstrațiuni mecanografice. Succesul a fost deplin, având și concursul unor colegi belgieni. Aceasta îi va face să continue și în anii viitori. Deși suntem atât de departe geograficește, totuși simțim un viu interes față de atari evenimente.

Amintind de acestea, regretăm că publicul nostru și în special oamenii noștri de bancă nu încurajează în țara lor nici o încercare culturală în domeniul de bancă sau economic. Mai mult, publicațiunile noastre economice amenință să dispară din lipsă de cefitori și de colaboratori. Nu li se arată nici un interes. Manifestațiile și sforțările altora de peste frontieră să fie și pentru ai noștri în viitor un imbold.

Sibiu.

I. N. Bratu.

Memoriul Baroului avocaților Sibiiu

către Ministerul de Finanțe în cauza impozitului proporțional la art. 15 § 1 legea timbrului.

Baroul avocaților Sibiiu a înaintat la sfârșitul lunei trecute un memoriu către Ministerul de Finanțe pentru a revizui hotărârea comisiei centrale a timbrului referitor la art. 15 § 1 al legii timbrului, prin care hotărâre se impun — în Transilvania — actele de urmăriri imobiliare la impozitul proporțional de 1'20⁰/₀, ca și convențiunile de ipotecă.

Considerând marea importanță a chestiunii pentru operațiunile de credit, publicăm în extenso acest memoriu, rugând camerele profesionale și toate asociațiunile de bancă să sprijinească această acțiune justă a Baroului Sibiiu.

Textul memoriului:

DOMNULE MINISTRU,

Comisiunea centrală a timbrului, în ședința sa din 7 Decembrie 1927, a decis că „Legea nefăcând nici o distincțiune, ipotecile execuționale cad sub prevederile art. 15 § 1 legea timbrului“.

Legea timbrului este lege de unificare. În consecință orice interpretare a ei, din care rezultă altă apli-

care în diferitele provincii ale țării, este contrară principiului fundamental al legii și înseamnă a se statifica privilegii în materie de impozite pentru unele provincii, ceea ce este contrar art. 112 Constituțiune.

Ipoteca prin executare este cunoscută numai în provinciile, în cari există cărțile funduare, deci în Transilvania și în Bucovina. În Vechiul Regat urmărirea nu se înscrie în registrul ipotecelor, ci în registrul special al urmărilor. Astfel deciziunea menționată impune justițiabililor din Transilvania și Bucovina un impozit inexistent în celelalte provincii ale țării.

Dar credem, că suszisa interpretare nu este în conformitate nici cu textul legii timbrului.

Preambulul art. 15 l. i. vorbește despre „acte“ și „fapte“ juridice supuse la impozitele proporționale specificate în §§-ii din acel articol. El îmbrățișează deci ambele noțiuni, invocate în art. I. al legii, noțiuni, al căror înțeles îl găsim bine precizat în expunerea de motive a legii (conferă fragmentul publicat la art. I. în comentariul dlui Corneliu Botez la Noua lege a timbrului).

Expunerea de motive arată limpede, că legea timbrului sub cuvântul „acte juridice“ înțelege „convențiunile“, „contractele“, „transacțiunile“, iar sub cuvântul „fapte juridice“ înțelege fapte cari nu implică ideea unui raport de drept izvorât din convențiuni, din dispozițiuni de voință în cadrul dreptului civil și comercial, dar cari sunt susceptibile de a primi caracterizarea lor în drept și deci sunt producătoare de efecte juridice.

Astfel „acte“ și „fapte juridice“ sunt două noțiuni bine distincte și voit distincte de legiuitor.

Ori, dupăce preambulul art. 15 vorbește despre ambele noțiuni, § 1 imediat următor nu mai vorbește decât de acte. Textul este:

§ 1. *Actele* de anticreză și *actele* de ipotecă 1'20⁰/₀, *permisiunile ulterioare* de întabulare sau inscripțiune, *date de debitori* unui creditor cu privire la orice alte creanțe civile sau comerciale 0'70⁰/₀.

Privilegiul aceluia care a procurat fonduri pentru achizițiunea unui imobil 1'20⁰/₀.

Urmărirea imobiliară prin întabularea ipotecei execuționale, spre a se scoate imobilul în vânzare silită, nu este nici act de ipotecă, nu este nici permisiune ulterioară dată de debitor și nici privilegiu pentru procurare de fonduri. Executarea silită este o serie de fapte juridice, independente de voința urmăritului.

Credem, că deciziunea menționată se datorește informațiunilor organelor financiare din provinciile alipite, cari în lipsă de pregătire juridică și în parte necunoscând sistemul tabular nu au putut înțelege, pentruce înainte de noua lege a timbrului se plătea și în caz de ipotecă prin execuțiune „taxa de întabulare“ de 0'70⁰/₀ și pentruce astăzi să nu se mai plătească.

Ori, în sistemul unguresc al timbrului, *actele* de ipotecă nu erau supuse nici la impozit, nici la taxă specială de întabulare, ci ele erau supuse unui timbru

progresiv (scara II) ca titluri de creanță. Taxa de întabulare era o taxă separată, care se datora pentru *faptul întabulării*, și se încasa numai, dacă întabularea se făcea. În sistemul noii legi a timbrului este indiferent, dacă creditorul face întrebuintare sau nu de dreptul său de a-și înscrie ipoteca. Impozitul de 1·20⁰/₀, sau dacă permisiunea este ulterioară convenției, din care izvorăște creanța, impozitul de 0·70⁰/₀, potrivit art. 35 din leg. timbr., este exigibil încă dela formarea actului, indiferent de autentificare și întărire.

DOMNULE MINISTRU,

Deciziunea menționată a comisiei centrale a timbrului a avut darul, să pună pe creditorii urmăritori în fața unor dificultăți atât de mari, încât adeseori sunt în primejdie să piardă creanțele lor.

Cum deciziunea menționată nu spune, dacă în caz de executare silită imobiliară se plătește 1·20⁰/₀ sau 0·70⁰/₀ și cum ea nu face pomenire de modul de percepere — în această materie în Transilvania s'a produs un adevărat haos.

Procedura de executare imobiliară este, că instanța de proces încuviințează executarea silită fie pentru asigurare, fie pentru încassarea creanței și trimite din oficiu câte un exemplar din cererea de executare și a ordonanței de executare fiecărei autorități de carte funduară, unde se găsesc imobilele urmărite.

Dar instanța de proces încuviințează numai urmărirea. Asupra înscrierii ipotecei decide autoritatea cărților funduare, refuzând înscrierea, dacă există piedecă de carte funduară, eventual admitând numai o prenotare, sau o înscriere condițională, pe care o poate însași radia, dacă prenotarea nu se justifică în termen, sau dacă condițiunea operează.

Când s'a format actul sau faptul întabulării? Sigur atunci când l-a admis autoritatea cărților funduare. Dar autoritatea cărților funduare, invocând al. 2 din art. 35, nu dă curs cererilor și ordonanțelor fără viză și amenință pe creditorul urmărit cu pierderea rangului asigurat prin înregistrarea ordonanței de executare, dacă nu plătesc anticipat impozitul. Și ce se întâmplă când se urmăresc bunuri administrate la diferite autorități de carte funduară? Se plătește o singură dată impozitul, sau de atâtea ori, câte autorități de carte funduară vin în combinațiune? Ce cale rămâne bietului creditor? Să plătească impozitul înainte de a prezenta petiția pentru executare instanței de judecată, când nu este sigură nici încuviințarea și nici întabularea, luând asupra-și riscul să nu i se recunoască la cartea funduară, bunăoară din Cluj, viza percepției din Sibiu, pentru că impozite datorite în Cluj, urmează a se plăti acolo.

Chaosul este și mai supărător prin faptul, că o percepție încassează 1·20⁰/₀, alta 0·70⁰/₀, a treia te întreabă, dacă ai titlu de creanță impus potrivit art. 14

§ 8 și în caz afirmativ percep 0·70⁰/₀, în caz negativ 1·20⁰/₀.

Ținem de datoria noastră să aducem aceste la cunoștința atât a dlui Ministru al Finanțelor, cât și a dlui Ministru al Justiției, rugându-i, ca în interesul creditorului și în interesul egalității de drept a diferitelor provincii ale României întregite să binevoiască a interveni, ca deciziunea menționată a Comisiei centrale a timbrului să fie revizuită și desființată, iar administrațiunile financiare și instanțele judecătorești încuviințate, că ipotecile prin execuțiune nu sunt supuse la impozitul proporțional prevăzut la art. 15 § 1 din legea timbrului.

Vă rugăm, Domnule Ministru, să primiți expresiunea înaltei noastre considerațiuni.

Sibiu, la 29 Septembrie 1928.

ss. *Schiau*
secretar.

ss. *Borgia*
decan.

Situația financiară.

Situația economică a țării este gravă. În urma lipsei de capital și a piedecilor puse de organele de stat, agricultura a ajuns în starea că nu mai are ce exporta, întreprinderile forestiere cari în urma dobânzilor mari ce se cer și a lipsei de sprijin, în ultimii ani și-au redus producțiunea azi, când pe piața lemnului de foc ar fi o conjunctură prielnică, nu au marfă de loc, industriile nu au consumatori, iar comerțul dacă vrea să facă vânzări trebuie să dea pe datorie, expunându-se a nu-și mai vedea banii. Singură industria petroliferă este, care se mai ține.

În aceste împrejurări se vede că guvernul își dă seamă, că numai prin refacerea agriculturii se vor putea reface celelalte ramuri economice ale țării. Țăranii bănoși vor împrăștia bani în celelalte straturi ale populațiunei.

S'a pornit deci din nou la ofensiva producțiunei anunțată și astă primăvară. Participă la această ofensivă: Ministerul agriculturii, Uniunea camerilor agricole, Centrala cooperativelor sătești și Regia monopolurilor statului. Căutând am aflat care este programul de muncă și cu ce va contribui fiecare participant. Deocamdată se va căuta numai la îmbunătățirea culturii grâului prin:

R. M. S. va căuta să atingă acest scop prin cei 800 funcționari ai săi: agenți, șefi de circumscripții și inspectori, ce-i are în cele cca 1000 comune producătoare de tutun. Regia distribue anual premii în valoare de cca 8—10 mil. Lei, cultivătorilor de tutun. În viitor aceste premii le va da premiaților în grâu de semințe, iar grâul cultivat de acești premiați îl va cumpăra regia și-l va distribui celorlalți cultivători de tutun, în contul tutunului. Organele sale vor da îndrumări profesionale producătorilor, vor supraveghea direct executarea lucrărilor.

Ministerul de domenii are 57 ferme model, pe cari se fac experimente. Acestea au distribuit anul acesta cca 70—80 vag. grâu selecționat pentru semințe la prețul de 9 Lei Kgr. Astfel de ferme sunt în Banat la: Ghilad, Izvin, Berzovia; în Ardeal la: Goroslău, Maeriște, Cojocna, Câmpia Turzii, Ceanu, Grind, Boiu, Cuciulata, Făgăraș, Șercaia.

Uniunea camerilor agricole prepară materialul științific relativ la această problemă pentru a-l dezbate în adunarea generală din primăvara viitoare.

Cooperativele, deocamdată nu pot face nimic din lipsă de fonduri.

Dacă ținem seama, că pentru însemnări ne trebuie 10.000 vag. grâu, iar pentru procurarea de utilități multe sute de milioane Lei, ușor ne putem da seama, că ofensiva producției anunțată de organele statului este un fel de jucărie. Ca această ofensivă a producției să poată reuși, statul ar trebui să se pună în legătură cu băncile mari din capitală și din diferite regiuni, cari au posibilitatea de a procura mijloacele materiale necesare pentru înfăptuirea programului de mai sus. Puterea financiară a băncilor mari, ajutată de organele specialiste ale statului, ar da cu siguranță rezultate bune și imediate.

Cauza cea mai de căpetenie a situației rele ce dăinuiește la noi este, că aproape în toate ramurile de producție statul își rezervează exclusiv sieși orice inițiativă, cu toate că vede clar că nu dispune nici de cele mai indispensabile mijloace. Pentru realizarea programelor adoptate își crează o sumedenie de organe plătite foarte scump și de cele mai multe-ori rău alese. Rezultatul este, că inițiativa particulară este îngreunată cu fel de fel de sarcini pentru întreținerea acestor organe, cari nu dau alt rezultat, decât, că o împiedecă în întreprinderile ei rodnice.

Una din cele mai mari instituțiuni de credit din Ceho-Slovia, casa de bancă Petschek & Co. din Praga, a publicat o broșură cu următoarele date statistice asupra Ceho-Slovaciei pe anul 1927:

Anul 1927 a fost unul din cei mai buni ani economici ce a avut republica atât cu privire la export, cât și la consumația internă. Bogăția naturală a țării face ca balanța comercială să fie continuu activă, iar bugetul echilibrat, angajamentele nu prea mari față de străinătate și amortizarea treptată a lor, fac ca și balanța plăților să fie activă. Populația fiind foarte cruțătoare, capitalul propriu în continuă creștere este abundent. Dobânzile în continuă scădere permit investiții noi pentru naționalizarea producției. Aceasta va avea ca urmare o ocupare mai intensivă a forțelor de muncă și o mai mare capacitate de concurență.

Cât privește situația politică, guvernul — în care germanii au doi miniștri — sprijinit de o majoritate compactă a putut conduce trebile statului fără opuneri mai importante. Cu toate că conducerea o au în mână

partidele burgheze, conflicte de natură mai gravă cu partidele socialiste — nu s'au întâmplat.

Situația financiară și economică o prezintă în următoarele date statistice:

Totalul încasărilor bugetare este în milioane Kc 9.652, din cari impozite Kc 1.770 s. a., pe venit 1.030 + cifra de afaceri și lux 1.980 + vămi 1.100. Accise 1.687 (pe zahăr 590 + pe spirt 421), competențe 1.555, diverse taxe 172 + venite din exploatarea statului 1.526 (regia 1.078 + posta 171 + calea ferată 161).

Totalul plăților bugetare este în milioane Kc 9.536, din cari sume mai importante au: Amortizarea datoriilor 2.354 + Minist. de războiu 1.400 + internele 648 + instrucția și culte 893 + lucrări publ. 714 + asist. socială 865 + pensuni 650.

Excedentul bugetar este de 26 milioane Kc.

Datoria publică a Ceho-Slovaciei este în milioane Kc 34.385 din care: internă consolidată 10.256 + internă flotantă 4.336 cu maximum 6% + în Anglia 1.745 cu 8% + în America 4.648 cu 7½%.

Circulația fiduciară este de 8.202 mil. Kc, scontul oficial de 5%.

Numărul total al băncilor s. a. este de 196 cu 590 sucursale, cu capital soc. 1.854, rezerve 1.200, depuneri 8.057 mil. Kc.

Numărul total al caselor de păstrare 374 având depuneri spre fructificare în valoare de 14.993 mil. Kc.

Importul Ceho-Slovaciei este de 15.257 mil. Kc, din cari vite 605 + alimente și băuturi 3.420 (cereale 2.172, untură 625, fructe, legume etc.), materii prime și semifabricate 7.202 (bumbac 2.659, lână 2.040, tutun 418, cânepă, fuior 550 etc.) mărfuri gata 4.029.

Exportul constă din: vite 54 + alimente și băuturi 3.345, materii brute și semifabricate 3.462 + fabricate 10.877 (mărfuri de bumbac 3.070, mărfuri de lână 2.084, zahăr 1.525, pielărie 1.093, lemne 1.056, fierărie 1.619, sticlărie 1.143).

Ceho-Slovia are 13.613.173 locuitori, din cari: în agricultură, păduri, pescărit 5.385.790, în industrii 4.601.098, comerț și finanță 1.431.341, în serviciul statului 750.523, alte ocupațiuni 1.424.220.

Suprafața Ceho-Slovaciei este de 14.035.572 Ha, din cari: pământ arabil 5.914.825, livezi 1.381.045, grădini 138.132, vii 16.940, izlazuri 1.194.430, păduri 4.652.257, bălți 77.453, terenuri zidite și neproductive 650.490.

Producția agricolă principală constă din în mil. de q.: grâu 10.306, seară 12.430, orz 11.979, ovăș 13.171, cartofi 77.075, sfeclă de zahăr 75.355.

Bursa de vreo 4 săptămâni este complect lipsită de orice activitate. Fluctuațiile prețurilor sunt aproape nule. Nici știrile că vor sosi din nou în țară bancherii străini nu au putut da viață pieței.

Bacureșli.

Remizier.

Anteproiectul de lege pentru asigurarea animalelor.

Proxima sesiune a Parlamentului va avea să desbată între altele și un important proiect de lege, ce prezintă ministrul agriculturii și domeniilor dl C. Argetoianu.

Este vorba de o lege pentru asigurarea obligatorie a animalelor, foarte necesară și de folos într'un stat în preponderanță agricol, ca statul nostru.

Expunerea de motive a numitei legi conține în rezumat următoarele:

Creșterea animalelor constituind una din principalele ramuri de bogăție națională pentru țara noastră, era firesc să ne gândim la toate mijloacele cari pot ajuta la propășirea acestei avuții și între altele, un mijloc de seamă este fără îndoială și asigurarea animalelor.

S'a căutat ca, în direcțiunea asigurării animalelor — să se înfăptuiască o realitate, care să se poată sprijini pe starea actuală de lucruri, fără a putea pretinde să i se dea extensiunea la care a ajuns în țările unde această faimă de activitate există de mai bine de un secol. La noi în țară, unde acțiunea Statului a înlocuit de cele mai multe ori inițiativa particulară, este timpul să se observe la viață această inițiativă, fără de care nici un progres social nu este posibil.

Forma de asigurare.

Ne-am oprit la forma de asigurare cea mai răspândită, la forma ei inițială a mutualității, care leagă pe toți indivizii unei localități la o reciprocitate cu multiple urmări de ordin social, economic și cultural.

Au adoptat principiul „asigurării mixte” — mutualitatea cu sprijinul Statului — ca cea mai apropiată de nevoile noastre.

Dificultăți.

Două dificultăți mai îngreuiază într'o măsură hotărâtoare realizarea asigurării animalelor anume latura administrativă de medici veterinari suficient.

Iată motivele pentru care nu vedem nici oportunitatea și nici posibilitatea generalizării animalelor pe tot teritoriul țării. Ea se va desfășura în mod normal, în măsura mijloacelor locale.

Prima experiență se va face pe un câmp mai redus. Ne vom opri deocamdată la asigurarea numai a animalelor mari, precum și pentru o foarte redusă categorie din animalele mici.

Prima de asigurare.

Partea privitoare la fixarea primă de asigurare — având în vedere că asociațiile mutuale nu pot urmări

beneficii — roștul lor unic fiind să se acopere în mod reciproc pagubele suferite de către unii dintre asigurați — s'a fixat limita maximă de 2% peste care nu se va trece și la care nu se ajunge decât la nevoie.

Prima se va fixa la finele fiecărui an, dar pentru ca anuitățile să fie în măsură de a acoperi primele pagube — fiecare asigurat depune — odată cu asigurarea animalelor sale — 1 la sută din valoarea animalelor asigurate — socotit fiecare animal până la maximum 10 mii Lei.

Peste această valoare prima va fi de 4 la sută pentru cai și 6 la sută pentru boi.

Prevederi.

Avem în mijlociu cam 6,500.000 animale mari, cari socotite la valoarea medie stabilită (10.000) capitalul asigurat ar fi de 65.550.000.000 presupunând toate animalele asigurate.

Prima maximă de asigurare fiind de 2 la sută ar rezulta suma de 1.311.000.000 Lei

Procentul aproximativ al moralității fiind presupus la 2,5% urmează să rezulte 163.750 de sinistre care despăgubite cu 75%, ar însuma 1.218.125.000 Lei având deci un excedent de 83.000.000 Lei din care să se acopere unele cheltuieli de alimentație cari nu vor putea trece de 0,25% din capitalul animal asigurat.

Ne-am oprit la despăgubirea numai a 75% din valoarea animalului asigurat, pentru a interesa pe proprietar la păstrarea animalelor sale și astfel să colaboreze la opera de prevedere a asociației din care fac parte.

Congresul bancherilor germani.

La Colonia în Germania, începând din 9 până în 15 Septembrie a. c., a avut loc al șaptelea congres al băncilor și bancherilor germani. Fiind ținute rar aceste congrese și participând conducătorii marilor bănci germane, li se dă o mare importanță de fiecare dată. În ultimul congres s'a discutat asupra raporturilor tendințelor evoluției economiei germane și influința lor asupra formării capitalurilor. S'a spus că economia germană nu se poate desvolta și conserva independent fără capitaluri proprii. Rămâne cu alte cuvinte, a se forma capitaluri noi cu mult mai însemnate ca cele de până acum. Se cere înlăturarea politice, favorizarea formațiunii de capitaluri, fără a combate sistemul economic capitalist, proprietatea privată să se bucure de toată libertatea. Sarcinile fiscale economice nu mai sunt suportabile și de aceea se cere o repartitie mai bună între impozitele directe și indirecte. Se consideră ca necesară o reformă fundamentală și rapidă, în raporturile existând între Reich, statele particulare și comune, spre a înălța autoritatea Reichului în materie de gestiune financiară. În ceea ce privește agricultura

congresiștii au fost de părere ca această ramură de activitate economică să se refacă cât de cât și numai apoi să fie finanțată prin credite cu mult mai însemnate ca până acum. Au fost de idea de a crea organizațiuni cari să permită substituirea creditelor personale prin credite de mărfuri, cari vor procura agriculturii, prin gajarea recoltelor, fondurile de rulment cari vor permite să desvolte exploatarea.

Din cauza numărului crescând de concurenți bancherii consideră ca o datorie a băncilor centrale și locale de-a veghea în interesul prestigiului și demnității profesionale, la menținerea practicilor de concurență corectă și la observarea contractelor și a convențiilor. Deasemenea se aprobă acordul dintre băncile de afaceri și casele de economii și cooperative. Congresul bancherilor preconizează lupta energică contra tuturor avantajelor fiscale sau alte, cari acordate de lege, fac ca lupta în concurență să nu mai fie egală. B.

Săptămâna băncei și a bursei.

Sub acest nume a avut loc din 28 Septembrie a. c. până în 4 Oct. în Casa inginerilor civili la Paris o manifestație de bancă din inițiativa Școalei speciale de preparațiune pentru bănci și cu sprijinul a 15 dintre marile bănci din Paris. A fost prima expoziție-organizare încercată în domeniul bancar.

Scopul acestei manifestații a fost de-a permite oamenilor de bancă și celor ce se interesează de această ramură de activitate, atât prin conferințe ca și prin demonstrațiuni, de a studia funcționarea unei bănci concepută după metodele moderne ale „raționalizării muncii”. Mulți participanți, cari de altfel, s'au simțit foarte bine, datorită amabilității organizatorilor expoziției. Reușita a fost asigurată atât de persoanele bine cunoscute în cercurile bancare din Franța, cât și de subiectele conferențelor ținute. Specificăm aceste conferențe: *L. Lair*, Psihotehnica și selecțiunea funcționarilor de bancă; *Guy Amerongen*, Contabilitatea mecanografică în bursă: ce s'a făcut, ce-a mai rămas de făcut; *H. Gambero*, Organizarea mecanografică a unui serviciu de portefeuilles-efecte; *A. Y. Navarre*, Întrebuințarea mașinilor contabile este sau nu prejudiciabilă sănătății operatorilor?; *R. Fribourg*, Determinarea prețului de cost; *Jean Haven*, Evoluția contabilității de bancă către mecanografie; *M. Caroli*, Organizarea mecanografică a unui serviciu de cassă într'o bancă; *J. Duboin*, Contul profit și pierdere al unei națiuni și necesitatea raționalizării; *J. A. Picard*, Întrebuințarea mașinilor contra falsificării scrisorilor de credit și a cecurilor; *G. Blondel*, Ce trebuie să se înțeleagă cu drept cuvânt prin „Raționalizare”? Studiul raționalizării în Franța și în străinătate; *G. Caullet*, Raționalizarea și Creditul și *P. Devinat*, Aspectele sociale ale raționalizării. B.

JURISPRUDENȚE.

Cambia emisă în alb. Conform art. 3 al. 8 al legii cambiale una din condițiunile esențiale ale cambiei este data emisiunii ei; fiind cambia valabilă, conform art. 92 al legii cambiale, și în cazul când unele dintre condițiuni se completează ulterior, în consecință nu se pretinde ca toate condițiunile formale să fie existente în momentul când cambia ia ființă, prezența tuturor condițiunilor de formă este necesară numai atunci când se validează cambia, fie în instanță, fie afară de instanță: acceptare, plată sau protest. Cambia în alb circulă condiționat de completare ulterioară și există din momentul transmiterii; se completează de obicei când ajunge la scadență. În lipsă de convențiune specială primitorul unei cambii bianco este îndreptățit să o completeze după bunul său plac. Data cambiei este independentă de semnarea ei, fiind data emiterii unei cambii bianco o manifestație de voință a semnatarului și beneficiarului ei. (I. C. de Cas. și Just. S. III. dec. din 8 Aprilie 1928.)

Protestul cambial. În conformitate cu art. 42 al legii cambiale, emitentul și girantul cambiei pot renunța la protest, puțându-se face aceasta renunțare în ori care formă: pe poliță, pe act separat sau verbal. În consecință protestul nu este o recerință esențială a valorizării dreptului de acțiune cambială și lipsa protestului nu se ia în considerare din oficiu, ci numai în urma excepțiunilor făcute în formă legală de pârât, fiind instanța obligată să emită mandatul de plată cambial fără considerare la lipsa protestului. (C. de A. Cluj, S. I. No. 709/926.)

Dovada protestului. Conform art. 41 al legii cambiale, faptul și condițiile protestului trebuiesc să rezulte din însuși actul dresat pentru constatarea efectuării lui și nu din depozitia martorilor sau alte mijloace probatorii prevăzute de procedura civilă. (C. de A. Cluj, S. III. 3457/925.)

Condițiunile cerute pentru a se declara un comerciant sau o societate comercială în stare de faliment În conformitate cu dispozițiile art. 87 al legii falimentare creditorul nu este nevoit să dovedească chiar în cererea sa, că debitorul are avere suficientă pentru acoperirea speselor procedurii de faliment, în cazul când motivul cererii sale este încetarea plășilor. Conform art. 248 al legii falimentare, afară ca debitorul să aibă mai mulți creditori, se mai cere pentru a se declara un comerciant sau societate comercială în stare de faliment două condițiuni: cererea trebuie să fie întemeiată pe o creanță dovedită și să fie dovedit față de debitor încetarea plășilor. (C. de A. Cluj, S. II. 833/926.)

Consiliul falimentar. Recuzarea unui membru ales în Consiliul falimentar nu se poate cere numai pe motivul că în contra lui s'a făcut denunț penal pentru sustracțiune în fraudă masei falimentare. (C. de A. Cluj, S. III. 1301/1927).

Judecătoria de arbitrii. Redactarea hotărârilor. Hotărârea judecătorei de arbitrii redactată în altă limbă decât cea oficială, potrivit art. 126 din Constituție, art. 134 proc. civ. și Decretul No. 1 al Consiliului dirigent, este lovită de nulitate. Imprejurarea că judecătoria de arbitrii a făcut un exemplar al sentinței și în românește, însă fiind toată procedura ținută în limba ungară nu înlătură nulitatea sentinței. (I. C. de Cas. și Just. S. III. No. 230/1928).

Recursul contra hotărârii arbitrilor. Articolul 25 al legii Inaltei Curți de Casație prin care se dispune că Inalta Curte de Casație este chemată a hotărâi asupra recursurilor făcute în contra hotărârilor arbitrilor, se referă numai la hotărârile arbitrilor din Vechiul Regat, care hotărâri se dau în ultima instanță și nu au altă cale de reformare, nu se referă însă și la hotărârile judecătorilor de arbitri aduse în baza legii de procedură civilă ardeleană, cari au altă cale de atac, aceea prevăzută de art. 784 proc. civ. care prevede invalidarea hotărârii pentru anumite norme de drept. În consecință recursul înaintat direct înaintea Curții de Casație în contra hotărârilor arbitrilor din Ardeal este inadmisibil. (I. C. de Cas. și Just. S. III, deciziunea din 15 Martie 1928).

CRONICĂ.

Dobânda maximală fixată de Banca Națională nu se respectează pretutindenea din partea băncilor. Îndeosebi depășesc mult limitele maxime impuse dobânzile, ce le calculează băncile din vechiul Regat. După informațiile ce avem dobânzile de 22%—25% sunt destul de frecvente și după depuneri plătesc și acum, unele bănci, până la 15%. Și anume bănci cari se bucură în măsură destul de largă de credite la banca de emisiune.

Dacă se tolerează aceasta aplicare sau menținere a dobânzilor urcate, fără a se aplica sancțiuni, acțiunea de asanare a vieții economice devine iluzorie.

Fuziunea de bănci șvăbești. Băncile șvăbești: „Cassa de păstrare cetățenească din Arad“ și „Banca Centrală Șvăbească“ din Timișoara au decis să fuzioneze. În cursul unei curente ambele aceste bănci vor ținea câte o adunare generală extraordinară pentru a fixa definitiv condițiunile.

Ca preparativ pentru aceasta fuziune ambele bănci și-au sporit capitalul, banca din Arad la Lei 80 milioane, iar banca timișoreană la Lei 50,000.000.

Astfel noua bancă va avea capital social de Lei 130,000.000 și va continua activitatea sub firma „Cassa de păstrare cetățenească arădană“.

Se plănuiește menținerea a două Centrale, în Arad și în Timișoara, unde adunările generale și ședințele Consiliului de admin. se vor întruni și ținea alternativ.

Bursa de efecte și mărfuri din Arad. Noul Consiliu a Bursei din Arad, aprobat de Ministeriul de comerț, s'a constituit cum urmează: Alex. Goldschmidt și Stefan Mateescu, preșidenți; A. Adler, Cornel Burza, I. Kintzig și Nic. Petrescu, vicepreșidenți. Membri ai Consiliului G. Fejér, Ios. Jellinek, Dr. M. Mărcuș și Traian Trimbiționiu. Cassier: A. Deutsch și Censori: J. Reinhart și Ioan Tatu.

Asigurarea bunurilor comunale. În congresul ținut la Oradia Mare, primarii au examinat problema asigurării împotriva incendiilor a tuturor bunurilor comunale. S'a propus ca „Uniunea orașelor“ să studieze înființarea unei societăți comunale de asigurare a bunurilor comunale, în special că noua Lege de Unificare administrativă, obligă toate comunele la acest lucru. Din discuțiile asupra propunerii de mai sus s'a constatat că societățile de asigurare încasează dela comune peste 20,000.000 Lei anual, sumă ce ar rămânea în casa de asigurare a „Uniunii orașelor“. Președintele „Uniunii orașelor“, dl Dr. Costinescu primarul Capitalei, a fost încredințat de către Uniune să întocmească un proiect de lege în vederea înființării acestei societăți.

Banca Națională a Ungariei a urcat taxa scontului dela 6% la 7%.

Plasamentele Statelor Unite ale Americii în străinătate, dela 1914 încoace, sunt evaluate conform unei statistici, la 11.659 milioane Dollari, din cari 723 mil. Doll. investițiuni în întreprinderi pentru utilizarea energiilor, 720 mil. Doll. în căi ferate și 493 mil. Doll. în bănci.

Nou institut bancar germano-american. După lungi tratative un consorțiu bancar germano-american, a fondat la New-York un institut de credit sub numirea „General Mortgage and Credit Corporation“. Obiectul principal este acordarea de credite de lungă durată industriei germane mijlocii și exploatărilor agricole, pe lângă garanții ipotecare de primul rang. Noul institut va avea un capital social inițial de 5 milioane de dolari autorizată a emite obligațiuni de cinci ori mai mult ca și capitalul social inițial. Participarea germană care este egală cu cea americană, este reprezentată prin Commerz und Privat Bank din Berlin. Consiliul de administrație se va compune din 5 membrii germani și din alți 5 membrii americani.

Raționalizarea operațiunilor bancare în Germania Comisiunea specială care a fost constituită la finea anului 1927 în cadrele Comitetului general pentru ameliorarea rendementului economiei germane și care s'a însărcinat în special cu chestiunea organizării de bancă și-a ținut la 28 August a. c. ședința a doua plenară. Reichsbank și reprezentanții celorlalte institute financiare au adoptat o propunere pentru uniformizarea formulelor cecurilor și tratelor. Imprimarea formulor de cec de acum înainte se va face după tipul uniform adoptat de adunarea băncilor. Reichsbank-ul în viitor nu mai eliberează alte carnete de cecuri decât cele făcute conform modelului tip. De asemenea se vor uniformiza și tratetele și scrisorile de schimb pe măsură ce se vor epuiza stocurile formularelor vechi. Comisiunea a adoptat numerotarea valurilor cotate la bursă. Folosința numărului de ordine ce vor primi fiecare acțiune și hârtie de valoare cotate la bursă, va realiza importanță economică de timp și de lucru în manipularea acestor hârtii și la transferturi, îndeosebi când aceste se vor efectua cu mașini de calculat. Toate băncile cari funcționează pe teritoriul Germaniei vor fi provăzute cu dublu număr de ordine, una fiind a lor personală și cealaltă va fi a orașului sau a localității unde funcționează. Reichsbank, Băncile de Stat și marile bănci din Berlin și marile organizații de virimente vor primi cifre între 1 și 9. Celelalte bănci vor avea numere de ordine compuse din două sau mai multe cifre. Ideia numerotării institutelor financiare este a Reichsbank-ului.

Cursul Valorilor la București la 11 Octombrie 1928.

EFECTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ¹ / ₂	180—200
Rentă 1913 duplicate	4 ¹ / ₂	90—105
Scris Rurale	5	54— 55
Scris Urb. București	5	56 ¹ / ₂ — 57
Scris Urb. Iași	5	55— 55 ¹ / ₂
Comuna București	4	60— 65
Comuna București	5 ⁰ / ₁₀	70— 75
Imprumutul Național 1916	5	72— 73
Imprumutul Unirii 1919	—	63 ¹ / ₂ — 64
Imprumutul Refacerii 1920	5	63— 63 ¹ / ₂
Renta împroprietăririi	5	60— 61
„ 1903 original	5 ⁰ / ₁₀	140—150
„ 1903 duplicate	5 ⁰ / ₁₀	90— 95

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	13600—13650
Marmorosch Blank & Cie	500	1550—1560
Românească	500	1200—1220
„ pui	500	1010—1020
De Scont	500	420— 430
Comerc. Română	500	1700—1800
Credit Român	500	1250—1260
Generală	500	780— 790
Viticola	500	475— 480
Comerț Craiova	500	1025—1050
Com. Ital. și Rom.	500	770— 780

	Val. nom.	Cursul
Albina Sibiu	500	1100—1150
Carpaților	500	400— 410
Franco-Română	500	330— 340

ASIGURĂRI

Dacia-România	2000	7200—7400
Națională	500	1050—1100
Generală	500	2650—2750
Agricola	500	1050—1100
Steaua României	500	950—1000
Prevederea	200	290— 300
Soc. Urania	1000	1500—1600

PETROLIFERE

Steaua Română	500	1725—1750
Astra Română	500	3175—3200
Speranța opt.	500	1300—1350
Speranța pui	500	775— 825
Petrol Blok	500	315— 320
Petrolul Rom. opt.	500	890— 900
Petrolul Rom. (pui)	500	425— 450
I. R. D. P. opt.	500	400— 410
I. R. D. P. III vărs.	500	320— 350
Concordia	250	1320—1350
Creditul Minier	500	1100—1110

DIFERITE SOCIETĂȚI

Reșița	500	915— 920
C. Tramv. Buc.	500	1170—1180
Govora-Călimănești purtător	200	250— 260
Govora-Călimănești nom.	200	250— 260
Cartea Românească	500	420— 480
Creditul Technic purt.	500	490— 500
Creditul Technic nom.	500	490— 500
Letea opt.	500	1060—1070
Clădirea Românească	500	945— 955
Mica ex. cup.	500	730— 740
Carpatina	500	960—1000
Credit Industrial	1000	1070—1080

MONEDE EFECTIVE

Dolari	164.50—165.—
Sterline	803.00—806.—
Lirete	8.65— 8.67
Cor. cehe	4.88— 4.92
Franci francezi	6.50— 6.53
Franci belgieni	4.55— 4.60
Franci elvețieni	31.80— 32.—
Mărci germane	39.25— 39.40
Zloți	18.00— 18.50
Șilingi austr.	23.25— 23.40
Pengő	28.90— 29.10
Dinari	2.88— 2.91
Leva	1.20— 1.23
Drachme	2.10— 2.16
Lire otomane	86.00— 87.—
Napoleon	645—655.—